

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobkyně **X**, nar. **X**
státní příslušnost **X**
bytem **X**
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. OAM-996/ZA-ZA11-K12-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

- 1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. OAM-996/ZA-ZA11-K12-2024

Shodu s prvopisem potvrzuje **X**.

(dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně rekapituluje důvody žádosti a označuje X policii za zkorumpovanou a straníci movitým občanům. Dále doplňuje, že jí je známo, že věřitel spolupracuje s tamní policií, která tak nevystupuje nestranně a nemůže se u ní dovolávat ochrany.
3. Žalovaný nezjistil skutečný stav věci v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, když se nezaobíral pozicí X policie, případně existencí orgánu vnitřní kontroly. Rovněž se nezabýval existencí úřadu ombudsmana. Žalovaný zhodnotil pouze obecně úroveň dodržování lidských práv v X republice (dále jen „X“), aniž by se blíže zaměřil na individuální situaci žalobkyně. Obavy žalobkyně z neobjektivního a nespravedlivého postupu policie tak žalovaný nerozptýlil.
4. Žalobkyni je známo, že tamní policie nevystupuje nestranně, tudíž se s úspěchem nemůže dovolat ochrany. Za protiprávní jednání věřitele nehrozí fakticky žádný postih. Policisté jsou solidární s věřitelem. Žalobkyně má za to, že původně soukromoprávní spor tak přerůstá v pravděpodobné pronásledování státem. Přitom právě stát je garantem právní ochrany. Žalobkyně se domnívá, že by se situace v případě jejího návratu neuklidnila. Považuje svou situaci za azylově relevantní, nikoliv účelovou, jak dovodil žalovaný.
5. Žalovaný nedostatečně posoudil naplnění důvodů pro udělení humanitárního azylu. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobkyně není schopná si práci v X vydělat natolik, aby mohla splatit dluh. Nucený návrat do vlasti by pro ni mohl být likvidační.
6. Žalovaný neobstaral relevantní nestranné důkazy, na jejichž základě by bylo možné hodnotit X jako bezpečný stát, který by byl schopný garantovat žalobkyni ochranu před protiprávním jednáním jejího věřitele. Napadené rozhodnutí nereflexuje závěry rozsudku Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“) ze dne 4. 10. 2024 ve věci C-406/22, CV, na jehož základě nelze považovat X za bezpečnou zemi.
7. Žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil nesouhlas s žalobními námitkami. S odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu žalobkyní uváděné skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o zemi původu. Tyto posuzoval jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že rozhodnutí odpovídá okolnostem daného případu a je dostatečně odůvodněno. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
10. Dne 29. 7. 2024 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „ČR“). Dne 1. 8. 2024 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti, v nichž uvedla, že je státní příslušnosti X, národnosti X, hovoří X a Y. Bydlela ve městě C. Vyznává pravoslavné křesťanství. Politické přesvědčení nemá, politika ji nezajímá. Je vdaná. Manžel je též žadatelem o mezinárodní ochranu. Má dceru a syna, kteří se nacházejí v X. Vlast opustila dne 9. 1. 2024 a dne 10. 1. 2024 mikrobusem přicestovala do ČR. Nikdy neměla udělené vízum a nežádala o mezinárodní ochranu. Je zdravá a trestní rejstřík má čistý. Žalobkyně si s manželem vypůjčila 8.000 EUR od soukromého věřitele na koupi domu. Půjčku s manželem nebyli schopni splatit. Věřitel jim začal vyhrožovat a manžela fyzicky napadl. Obává se, že by jim v případě jejich návratu ublížil. V ČR si chce vydělat na splacení dluhu.
11. Téhož dne žalovaný s žalobkyní provedl pohovor, v němž nad rámec výše uvedeného žalobkyně sdělila, že jim s manželem byla slíbená pracovní pozice v Praze, kde pracovali měsíc. Chtěli si vyřídit pracovní dokumenty přes Rusa jménem Andrii, kterému za tím účelem každý předal 300 EUR. Ten však tyto dokumenty nevyřídil. Následně pracovali jen brigádně tři nebo čtyři hodiny denně. V ČR manželé pobývali nelegálně, neboť nevěděli, jak situaci řešit. Poté, co žalobkyně s manželem obdrželi výjezdní příkaz, podala žalobkyně žádost o mezinárodní ochranu, jak jí poradil advokát. V případě návratu má strach z věřitele. Pohledávka věřitele vznikla v dubnu roku 2022 ku příležitosti koupi nemovitosti k bytovým potřebám manželů. Věřitel je zároveň zprostředkovatelem koupě nemovitosti. V katastru nemovitostí je jako vlastník nemovitosti zapsán věřitel. Doklady o půjčce již nemá žalobkyně k dispozici. Nejprve se manželé s věřitelem dohodli na splátkách ve výši 500 EUR měsíčně. Věřitel však následně požadoval splátky ve výši 700 EUR, jinak jim fyzicky ublíží. Tyto však manželé nebyli schopni splácet. Ke dni pohovoru splatili 2.000 EUR. Výhrůžky mají počátek asi v červnu 2023. Věřitel manželům vyhrožoval mnohokrát u nich doma. Věřitel někdy v období června až července 2023 manžela žalobkyně fyzicky napadl a žalobkyni sdělil, že ji čeká totéž. Žalobkyně situaci nahlásila policii v C. Přesné datum si nepamatuje, nicméně popsala policii od počátku celou situaci. Policie jí sdělila, že věc prošetří. Na nadřízený orgán se neobrátila, protože nevěřila, že by jí byla poskytnuta pomoc, neboť v zemi panuje korupce. Nakonec se s manželem rozhodli situaci vyřešit tak, že z vlasti odešli, neboť čelili neustálým výhrůžkám. Dále žalobkyně sdělila, že neví, kdo v domě nyní žije. Ve vlasti nikdy neměla problém z důvodu národnosti, náboženství, pohlaví nebo pro zastávání politických názorů. Do ČR by chtěla žalobkyně přivést i své děti, o které nyní pečuje sestra. Obzvláště se obává v případě návratu toho, že věřitel své výhrůžky splní.
12. V rámci správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany je obava žalobkyně z věřitele v X a legalizace pobytu v ČR za účelem práce.
13. Žalovaný při svém rozhodování vycházel zejména z výpovědi žalobkyně, výpisu z elektronické evidence CIS, ze dne 19. 8. 2024, protokolu o výsledku účastníka správního řízení, sepsaného Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, Odborem cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 21. 4. 2024, č. j. KRPA-133732-10/ČJ-2024-000022-SV (dále jen „protokol o výsledku

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

ze dne 21. 4. 2024) a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v X. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – X: Základní přehled o zemi, ze dne 8. 10. 2024; Informace OAMP – X: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 11. 2024; Informace OAMP – X: Situace X občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce, ze dne 16. 11. 2023; Tiskové zprávy ČTK, Referendum v X bylo klidné, kampaň tichá, miní česká šéfka pozorovatelů ze dne 21. 10. 2024; Tiskové zprávy ČTK, Gazprom od ledna zastaví vývoz plynu do X kvůli nezaplacenému dluhu, ze dne 28. 12. 2024. Žalobkyně nevyužila svého práva na seznámení se s podklady rozhodnutí.

14. V napadeném rozhodnutí žalovaný podrobně rekapituloval všechna tvrzení žalobkyně. Dospěl k závěru, že nebyly naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné vyvodit závěr o uskutečňování činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod. Naopak sdělila žalovanému, že se o politiku nezajímá. Žalovaný neudělil azyl ani podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný shledal tvrzení žalobkyně o existenci dluhu ve vlasti, vyhrožování a fyzickém napadení manžela soukromým věřitelem, nečinnosti policie ve městě C. jako účelová a nezakládající se na skutečném stavu. Pro úplnost podotkl, že existence dluhu sama o sobě není azylově relevantním důvodem a pokud by měla žalobkyně po svém návratu podezření na jakékoliv protiprávní jednání, má k dispozici veškeré právní nástroje jako ostatní X občané. V tom smyslu odkázal na závěry plynoucí z opatřených zpráv. Upozornil též, že žalobkyně potvrdila, že v zemi nikdy neměla potíže z důvodu národnosti, náboženství, pohlaví nebo pro zastávání politických názorů. Taxativně vymezené azylově relevantní důvody tedy žalovaný neshledal. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byl udělen azyl, nebyl jí udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu.
15. Rovněž žalovaný neshledal u žalobkyně ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný se v této souvislosti zabýval celkovou situací žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Žalobkyně je dospělá, plně právně způsobilá, praceschopná a zdravá. Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotkl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Je udělován pouze za výjimečných okolností, kdy bylo nehumánní azyl neudělit. Tyto okolnosti žalovaný neshledal.
16. Žalovaný neshledal ani splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z žalovaným opatřených informací vyplývá, že v X nelze udělit trest smrti za žádný trestný čin. Žalobkyně neuvedla a žalovaný nezjistil skutečnosti svědčící o hrozbě vážné újmy ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Znovu za tím účelem poukázal na rozpornost výpovědí žalobkyně v řízeních o správním vyhoštění a v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. V X ani neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by byla udělena doplňková ochrana, nebyla žalobkyni udělena ani doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

V.

Právní posouzení věci soudem

17. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.
18. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobkyně k výzvě a poučení soudu nevyjádřila s takovým projednáním věci svůj nesouhlas.
19. Žaloba není důvodná.
20. Základním tvrzeným důvodem, pro nějž žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu je zadlužení soukromému věřiteli. Tento jí a jejímu manželovi od června až července roku 2023 osobně vyhrožoval a manžela dokonce fyzicky napadnul. V průběhu správního řízení žalobkyně označila bezpečnostní orgány státu za zkorumpované. Obrátila se na policii s žádostí o pomoc. Policie jí sdělila, že se případem bude zabývat. Na tento azylový příběh žalobkyně odkazuje i v žalobě. Shledává pronásledování její osoby v nečinnosti státu při poskytnutí účinné ochrany. Doplnuje pak nad rámec, že její věřitel spolupracuje s tamní policií, proto v její věci nevystupuje policie nestranně.
21. Žalovaný shledal azylový příběh žalobkyně účelovým a nezakládajícím se na skutečném stavu. Její výpověď podrobil srovnání s protokolem o výslechu ze dne 21. 4. 2024 provedeném v rámci řízení o správním vyhoštění a našel podstatné rozpory.
22. Při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu má správní orgán nejprve povinnost hodnotit, zda je žadatelem předestřený azylový příběh věrohodný. To je při rozhodování o udělení mezinárodní ochrany ve většině případů zcela zásadní, neboť jak dovodil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-193: „...otázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem *neuralgickým bodem celého procesu rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek.*“ Jestliže žalovaný zhodnotí azylový příběh věrohodným, přistupuje k posouzení, zda z něho plyne, že by v případě návratu do země původu žadatel čelil pronásledování nebo vážné újmě. Jinými slovy, není-li žalobkyně důvěryhodná ve svém azylovém příběhu, je poté nadbytečné se zabývat otázkou možného pronásledování či vážné újmy při návratu do země původu z důvodů jí předestřených.
23. V otázce rozložení důkazního břemene soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, z něhož vychází, že: „[ž]adatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel (byť především vlastní věrohodnou výpovědí), nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch, co ji podporují.“

24. Podle čl. 4 odst. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“): *„Uplatňují-li členské státy zásadu, podle které je povinností žadatele, aby žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil, a nejsou-li jednotlivá prohlášení žadatele doložena písemnými nebo jinými doklady, nevýžadují tato prohlášení důkazy při splnění těchto podmínek:*
 - a) žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil*
 - b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí*
 - c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případě žadatele*
 - d) žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možné době, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil, a dále*
 - e) byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele*
25. Výkladem čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice a vymezením kritérií posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se zabývá příručka EASO (Evropského azylového podpůrného úřadu) *Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum System* z roku 2018. Mezi základní kritéria posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele patří její vnitřní konzistence, vnější konzistence, dostatečná podrobnost a plausibilita.
26. Tato kritéria dále rozvádí Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24 následovně: *„Výpověď je vnitřně konzistentní, pokud žadatel svůj základní příběh podává shodně po celou dobu řízení, a to přestože některé jeho aspekty jsou nejisté či vzbuzující otázky. To platí pouze za předpokladu, že tyto drobné nepřesnosti či „pozoruhodnosti“ nepodřývají věrohodnost žádosti jako takové. [...] O vnější konzistenci výpovědi jde tehdy, pokud příběh (tvrzení) je v souladu s všeobecnými informacemi, zprávami o zemi původu, informacemi poskytnutými třetími osobami (např. rodinnými příslušníky), lékařskými zprávami atd. [...] Pokud jde o detailnost příběhu, lze obecně legitimně vyžadovat, aby žadatelova výpověď byla dostatečně podrobná ohledně stěžejních okolností příběhu. [...] Plausibilita výpovědi souvisí s pravděpodobností či uvěřitelností tvrzených skutečností. Vychází z toho, co lze považovat za očekávatelný, uvěřitelný, pravděpodobný běh událostí.“*
27. Výpověď žalobkyně v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je sama o sobě konzistentní a nerozporná. Správní orgán má však povinnost důkazy hodnotit jednotlivě i ve vzájemné souvislosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31). Při hodnocení výpovědi žalobkyně ze dne 1. 8. 2024 a protokolu o výsledku v rámci řízení o správním vyhoštění ze dne 21. 4. 2024 seznal žalovaný podstatné rozpory ve sdělených důvodech k opuštění vlasti a důvodech znemožňujících její návrat. První rozpor shledal žalovaný v tvrzení žalobkyně o půjčce peněz od agresivního věřitele, který jí měl osobně vyhrožovat a manžela fyzicky napadnout, když žalobkyně na straně 3-5 protokolu o výsledku ze dne 21. 4. 2024 sdělila, že jí ve vlasti nic nehrozí a může se v pořádku vrátit. Další rozpor shledal v tvrzení o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vlastnictví nemovitosti, v níž žalobkyně s rodinou žila, když několikrát v protokolu o výsledku ze dne 21. 4. 2024 tvrdila, že vlastníkem je její otec. Naopak ve výpovědi ze dne 1. 8. 2024 uvedla, že je vlastníkem zapsaným v katastru nemovitosti věřitel. Žalovaný též shledal protichůdnými i tvrzení o nedostatku finančních prostředků k vycestování do X, když žalobkyně otevřeně přiznala v protokolu o výsledku ze dne 21. 4. 2024, že mají s manželem dostatek financí k návratu do vlasti a následně ve výpovědi ze dne 1. 8. 2024 uvedla, že nemá dostatek financí k návratu. Soud upozorňuje i na nesrovnalosti ohledně účelu výdělků v ČR, kdy ve výpovědi ze dne 1. 8. 2024 žalobkyně uvedla, že s manželem přicestovali, aby mohli splatit dluh 8.000 EUR, jenž mají za agresivním věřitelem, zatímco v protokolu o výsledku ze dne 21. 4. 2024 sdělila, že přicestovali za drobným přivýdělkem. Nakonec pak upozorňuje i na časové nesrovnalosti, kdy ve výpovědi ze dne 1. 8. 2024 žalobkyně uvedla, že si s manželem ve vlasti půjčili na koupi domu, v němž od roku 2022 žili. V protokolu o výsledku ze dne 21. 4. 2024 je přitom uvedeno, že přicestovali za přivýdělkem do ČR právě pro budoucí koupi domu. Tato tvrzení tvoří jádro předestřeného azylového příběhu. V daném případě není z hlediska posouzení věrohodnosti naplněno zejména kritérium vnější konzistentnosti, neboť předestřený azylový příběh je ve své hlavní linii rozporný s protokolem o výsledku žalobkyně, coby účastnice řízení o správním vyhoštění, které předcházelo řízení azylovému.

28. Žalovaný vyhodnotil a řádně vysvětlil, v čem konkrétně shledal rozpory mezi výpovědí žalobkyně ze dne 1. 8. 2024 a protokolem z výsledku v rámci řízení o správním vyhoštění ze dne 21. 4. 2024. Žalobkyně se v podstatných bodech naprosto odchýlila od již sdělených důvodů v řízení o správním vyhoštění, jež ji vedly k opuštění vlasti a setrvání na území ČR. Hlavní linie azylového příběhu žalobkyně tedy byla bezesporu narušena, a to nikoliv v drobných odchylkách. Žalobkyně zároveň na podporu svých tvrzení ničeho nedoložila.
29. Ve prospěch důvěryhodnosti azylového příběhu žalobkyně nehovoří ani skutečnost, že žádost o mezinárodní ochranu žalobkyně podala až necelých osm měsíců po příjezdu do ČR a po uložení výjezdního příkazu. Tato skutečnost jen přisvědčuje závěru žalovaného o účelovosti podané žádosti. K tomu lze poukázat na rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2005 č.j. 3 Azs 119/2004-50: *„Institut politického azylu slouží, zjednodušeně řečeno, k ochraně cizích státních příslušníků před pronásledováním ze strany domovského státu nebo v situacích, kdy má cizí státní příslušník z takového pronásledování oprávněnou obavu, přičemž pronásledování se musí dít z azylově významných důvodů. Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
30. Na základě výše uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že se tvrzení žalobkyně nezakládají na skutečném stavu věci a jsou čistě účelová, čemuž soud přisvědčuje.
31. Nebylo tak namístě, aby se žalovaný blíže zabýval výše předestřeným azylovým příběhem z hlediska posouzení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. K tomu viz usnesení NSS ze dne 21. 3. 2023, č. j. 5 Azs 35/2022-29: *„za situace, kdy byla hodnověrnost vyličeného azylového příběhu stěžovatele zpochybněna jako celek, nemá smysl se zabývat hypotetickou otázkou, zda by v případě, pokud by se o hodnověrnou výpověď jednalo, byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či pro udělení doplňkové*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

ochrany dle § 14a zákona o azylu.“ Přesto se žalovaný zabýval možnostmi ochrany práv X občanů. Poukázal na to, že zadlužení není azylově relevantním důvodem a v případě jakéhokoli protiprávního jednání může každý X občan využít právní nástroje k ochraně svých práv, což vyplývá i z žalovaným opatřených podkladů, které dostatečně podrobně rozvedl na straně 4-5 a 7-8 napadeného rozhodnutí. Není tedy pravdou, že by stát, co by garant právních hodnot, nebyl schopen či ochoten poskytnout ochranu svým občanům. Nad rámec pak soud upozorňuje, že hypotetické závěry žalobkyně o neschopnosti nebo neobjektivních postupech státních orgánů nemohou být relevantním argumentem (srov. přiměřeně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Azs 87/2021-37, nebo ze dne 17. 12. 2021, č. j. 8 Azs 211/2020-107).

32. Soud dodává, že konstantně tvrzeným důvodem pro opuštění vlasti a setrvání v ČR byl výdělek žalobkyně a jejího manžela. Toto tvrzení ve spojení s výše popsanou nevěrohodností vedly žalovaného k závěru o ekonomické motivaci žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně, s čímž soud souhlasí. K tomu lze odkázat na usnesení NSS ze dne 23. 11. 2023, č. j. 7 Azs 204/2023-45, ve kterém NSS dovodil, že *„prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu.“*
33. Co se týče až žalobou uváděného tvrzení žalobkyně ohledně propojení jejího věřitele s bezpečnostními složkami, soud odkazuje na závěr o nedůvěryhodnosti azylového příběhu ohledně samotné existence takového věřitele. A dodává, že i když by odhlédl od nedůvěryhodnosti azylového příběhu skrze zadlužení žalobkyně agresivnímu věřiteli, žalobkyně netvrdila tuto skutečnost před žalovaným, ačkoliv ji tvrdit mohla a měla. Platí, že těžiště zjišťování skutkového stavu a azylově relevantních důvodů leží právě v řízení před žalovaným správním orgánem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2018, č. j. 8 Azs 184/2017-47, či ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017-30, rozsudek téhož soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32 či nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Soud tedy k nově uplatněnému tvrzení nemohl přihlížet a nová argumentace na závěru soudu nic nemění.
34. Lze shrnout, že nebyly shledány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, což žalovaný dostatečně a přezkoumatelně odůvodnil.
35. K námitce nedostatečného posouzení důvodů udělení humanitárního azylu, soud připomíná, že na něj není právní nárok a je jej možné udělit jen v případech zvláštního zřetele hodných. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55 vyslovil, že: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Humanitární azyl je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, které soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. hodnotí pouze omezeně (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, a ze dne 9. 9. 2022, č. j. 5 Azs 307/2020-36). K vyložení omezeného soudního přezkumu soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48 a jeho závěr, že: „Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55, či jeho usnesení ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56).

36. Žalovaný postupoval v souladu s požadavky kladenými judikaturou Nejvyššího správního soudu. Pozornost zaměřil na rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Poukázal na to, že žalobkyně je dospělá, svéprávná, zdravá, praceschopná a je objektivně schopna zajišťovat si životní potřeby. Žalobkyně byla v ČR nelegálně zaměstnána a v případě jejího návratu do vlasti jí nehrozí postih X státními orgány. Žalovaný dospěl k závěru, že nevyplýnul žádný zvláštního zřetele hodný důvod k udělení humanitárního azylu. Žalovaný zcela logickým a přezkoumatelným způsobem popsal situaci žalobkyně a zdůvodnil úvahy, proč humanitární azyl neudělil.
37. Podklady opatřené žalovaným jsou rovněž souladné s požadavky kladenými Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71. Jsou tedy „v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Jak již soud několikrát poznamenal výše, ze zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu, jasně vyplývá, že X je funkčním státem v poskytování ochrany svým občanům před protiprávními jednáními. Zavedlo v posledních letech řadu změn k utužení právního státu. Soud má za to, že ze zpráv, na nichž žalovaný založil napadené rozhodnutí jasně vyplývá, že v zemi nepanuje obecně nebezpečná situace
38. Na závěr soud uvádí, že závěry rozsudku SDEU ze dne 4. 10. 2024 ve věci C-406/22, CV, na něž žalobkyně odkazuje, jsou v této věci nepřiléhavé, neboť se vztahují k využití koncepce bezpečné země původu. Žalovaný této formy vyvratitelné domněnky nevyužil a nepostupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Rozhodoval ve věci meritorně a nenechal žalobkyni prokazovat, že v jejím případě není X bezpečnou zemí původu.

VI.

Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

40. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. září 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.